

СОЦМЕРЕЖІ: ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ ПІД ЗАГРОЗОЮ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У даній роботі розглянуто вплив соціальних мереж на індивідуальність. Соціальні мережі можуть негативно впливати на індивідуальність, оскільки вони сприяють поширенню подібності, стереотипізації та конформізму. Також наголошено на необхідності критичного підходу до використання соціальних мереж та обережного ставлення до інформації, яка поширюється в них.

Ключові слова: соціальні мережі, індивідуальність, подібність, стереотипізація, конформізм, загроза.

Abstract

This article considers the influence of social networks on individuality. Social networks can have a negative impact on individuality, as they contribute to the spread of similarity, stereotyping and conformism. The need for a critical approach to the use of social networks and a cautious attitude to the information that is distributed in them.

Keywords: social networks, individuality, similarity, stereotyping, conformism, threat.

Вступ

В сучасному світі соціальні мережі визначають нові реалії комунікації та соціальних відносин. Проте, на тлі швидкого розвитку цих платформ виникають питання щодо збереження індивідуальності користувачів. Важливо визначити, наскільки соцмережі впливають на формування особистості та чи може індивідуальність стати жертвою цифрового простору.

У цій статті досліджено можливий вплив соцмереж на індивідуальність. Також розглянуто такі механізми впливу соцмереж, як конформізм, стереотипізація та залежність.

Результати дослідження

Соцмережі часто створюють відчуття, що реальний світ і віртуальний світ є одним цілим. Ми можемо бачити фото та відео своїх друзів та родини, дізнаватись про їхнє життя в реальному часі, а також спілкуватися з ними в режимі реального часу. Це може призвести до того, що ми будемо сприймати віртуальну реальність як реальну [1].

В результаті матимемо негативні наслідки для індивідуальності, оскільки ми можемо почати сприймати себе через те, як ми виглядаємо в соцмережах. Ми можемо почати фокусуватися на тому, щоб показати іншим найкращу версію себе, а не на тому, щоб бути самими собою.

Існує велика кількість досліджень та наукових робіт, присвячених впливу соціальних мереж на індивідуальність. Наприклад, професор Шері Туркл (Sherry Turkle), в своїй книзі "Alone Together" [2], досліджує вплив соціальних мереж на наше життя. Вона закликає замислитися про те, як наші почуття самостійності та приватності можуть бути під загрозою в соціальних мережах. За її словами: "Ми дозволяємо соціальним мережам вторгнутися в наше приватне життя, так само як ми приймаємо покращення на обличчі фільтрів Instagram" [2, С. 153].

Однією з основних загроз індивідуальності, яку несуть соціальні мережі, є стимулювання конформізму. Конформізм - це тенденція людей підкорятися думкам та діям більшості [3]. Соціальні мережі можуть сприяти поширенню конформізму, оскільки вони можуть створювати відчуття тиску з боку групи. Це може призвести до того, що люди будуть більш схильні погоджуватися з думками та ідеями більшості, навіть якщо вони не поділяють їх. Коли ми постійно бачимо, як інші люди ведуть себе певним чином, ми починаємо відчувати тиск бути такими ж. Це може призвести до того, що ми будемо приховувати свої справжні думки та почуття, щоб не виділятися з натовпу.

Ось кілька конкретних прикладів того, як соціальні мережі можуть сприяти поширенню конформізму:

- Ефекти соціальної тиску. Соціальні мережі можуть створювати відчуття тиску з боку групи, що може призвести до конформізму. Наприклад, люди можуть бути більш схильні публікувати в соціальних мережах контент, який вони вважають, що інші люди приймуть.

- Ефект "поганої компанії". Соціальні мережі можуть призвести до того, що люди будуть проводити більше часу з людьми, які мають схожі переконання. Це може призвести до того, що люди будуть більш схильні погоджуватися з цими переконаннями, навіть якщо вони не поділяють їх.

Соцмережі також можуть підтримувати групові стереотипи. Стереотип – закореніле ставлення до подій та явищ, вироблене на основі порівняння їх з внутрішніми ідеалами, що, як правило, не має безпосереднього відношення до реальності. Це пов'язано з тим, що ми часто судимо про людей на основі їхніх публікацій у соціальних мережах. У результаті ми можемо сформувати неправильні уявлення про людей, які відрізняються від нас [4].

Це може негативно позначитися на індивідуальності, оскільки ми можемо почати сприймати людей з певних груп як менш цінних або менш здатних. Це може призвести до дискримінації та нерівності.

Ось кілька конкретних прикладів того, як соціальні мережі можуть сприяти поширенню стереотипізації:

- Фільтр бульбашок. Фільтр бульбашок - це явище, при якому люди бачать лише інформацію, яка відповідає їхнім існуючим упередженням. Соціальні мережі можуть сприяти поширенню цього явища, оскільки вони дозволяють людям створювати власні інформаційні бульбашки.
- Створення хейт-спільнот. Соціальні мережі можуть бути використані для створення хейт-спільнот, які пропагують упередження та ненависть до певних груп людей. Це може призвести до того, що люди будуть більш схильні сприймати ці групи людей у негативному світлі.

Окрім цього, соціальні мережі можуть призвести до відчуття нереальної реальності. Коли ми постійно бачимо публікації людей, які здаються більш успішними, щасливими та красивими, ніж ми, ми можемо почати відчувати себе невдахами. Це може призвести до зниження самооцінки та почуття самотності.

Звичайно, соціальні мережі можуть також мати позитивний вплив на індивідуальність. Вони можуть допомогти нам розширити свої знання та кругозір, познайомитися з новими людьми та знайти однодумців. Однак при використанні соціальних мереж важливо враховувати, що не вся інформація може бути об'єктивною чи достовірною. Критичне мислення дозволяє аналізувати контент, перевіряти його джерела та оцінювати його об'єктивність [5].

Висновки

Сприятливість соціальних мереж та їхній вплив на індивідуальність неоднозначні. Якщо використовувати їх з розумінням та обережністю, вони можуть бути корисним інструментом. Однак необхідно усвідомити ризики, пов'язані із втратою індивідуальності та маніпулюванням, і розвивати критичне мислення для збереження власної унікальності в світі віртуального спілкування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **ЩО ТАКЕ СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ? (ВИДИ, КЛАСИФІКАЦІЯ, БЕЗПЕКА...).** Режим доступу: <https://futurenow.com.ua/shho-take-sotsialni-merezhi-vydy-klasifikatsiya-bezpeka/> (дата звернення: 12.12.2023).
2. Alone Together. New York : Basic Books, 2010. 360 с.
3. Конформність, конформізм. ПСИХОЛОГІС. Режим доступу: http://psychologis.com.ua/konformnostzpt_konformizm.htm (дата звернення: 09.12.2023).
4. Стереотипи та якість життя. Режим доступу: <https://www.bsmu.edu.ua/blog/1300-stereotipi-ta-yakist-zhittya/> (дата звернення: 15.12.2023).
5. Розвиток критичного мислення: кому, для чого і як? INSTITUTE REPUBLICA. Режим доступу: <https://inrepublica.org.ua/novyny/rozvytok-krytychnogo-myslennya-komu-dlya-chogo-i-yak.html> (дата звернення: 19.12.2023).

Василина Анастасія Василівна – студентка групи 2БС-226, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: nstvsln@gmail.com.

Науковий керівник: **Теклюк Анатолій Іванович** - доц. кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: teklyuk.a.i@vntu.edu.ua.

Vasylyna Anastasia Vasylyvna - is a student of group 2BS-22b, Faculty of Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Supervisor: ***Teklyuk Anatoliy Ivanovych*** - Associate Professor, Department of Philosophy and Humanities, Vinnitsa National Technical University, Vinnytsia.